

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Școalele dela Blaj

De Prof. ALEX. LUPEANU
directorul liceului de fete din Blaj

Ucenicii școalelor bătrâne dela îmbinarea Târnavelor s'au resfirat deodată cu secerișul, ca pui de potârniche, spre toate unghiurile țării. Piața Vladicului Inochentie a rămas pustie, iar marea biserică a călugărilor și cărturarilor de demult, mama și ocrotitoarea de totdeauna a tineretului din școalele Blajului, pare înlăcrimată și tristă, că i-au plecat pușorii, fie și numai pe-un timp anumit.

Fără școlari, Blajul este ca o cetate uitată, unde nu vezi o față senină, nu auzi un chicot de veselie și de sănătate. Zidurile dogorite de soare ale școalelor ard ca'n pară de foc și, rarii orașeni, cari se prilejesc pe ulițele părăsite, par mai curând străini rătăciți într'o lume moartă.

Cine cunoaște însă viața de peste an a școalelor dela Blaj, știe câtă inimă, câtă sănătate și voieșie se dapănă într'ânsele și de zi, ceas de ceas. Iar cine mai este împrietinit și cu foile îngălbenite și prăfoase ale istoriei, își dă seama câtă muncă izbăvitoare, cât suflet creștinesc și românesc s'a frământat, în curgerea vremurilor, în boltitele chilii ale acestor școale binecuvântate de Dumnezeu și de părinții noștri. Dela 1754 încoace, de când postelnicul Arhiepiscop Petru Pavel Aaron a deschis porțile lăcașurilor sale de învățatură, școalele dela Blaj au fost, toamna, iarna și primăvara, o neîntreruptă forfoteală de școlari și de dascăli, cari, cu cărțile și cu condeiele în mâni, au ținut pururea aprinsă vâlvătaia de redeșteptare a neamului necăjit dela Carpați și Dunăre. Dela deschiderea lor și până astăzi, școalele din Blaj au dat învățatură, mult timp și hrană, casă, masă, și chiar îmbrăcăminte uneori, la peste 50,000 — (cincizeci mii) de tineri de toată mâna, începând cu bogoslovii din școala de preoție și până la cei mai mărunței ucenici din școalele de obște sau primare, cum se numesc astăzi. Și șocoteala de mai sus nu este luată din vânt sau din închipuirea aprinsă a vreunui visător, ci din protocoalele roase de bătrâneță, cari se păstrează prin celea arhive și bibliotecii ale Blajului.

Și numerii s'au adunat cu grijă și au fost trecuți în tabele grăitoare, cari stau la îndemâna oricui, să le vadă și să creadă.

Școalele dela Blaj nici în zilele de acum, când orașelul bătrân și glorios a rămas tot numai un sat, cu nimic mai presus decât o Oisnădie sau o Gușteriță săsească din jurul Sibiului, nu și-au pierdut vechea lor vrajă și putere de viață. Școalele din Blaj nici n'au stat măcar pe loc, precum ar fi fost de crezut în vremea atâtor alte școale de prin orașe mari cu cari ne-a înzestrat Dumnezeu în România Mare. Cine trece cu trenul dela Cluj spre București sau întors, rămâne uimit cu adevărat de strălucitele palate școlare ce s'au înălțat și se înalță încă de 5—6 ani încoace pe pământul Blajului. Ne gândim la „Institutul Recunoștinții”, la Școala Normală de băeți, la Școala comercială superioară de băeți, la Școala de arte și meserii, ale căror clădiri ca'n povești, au răsărit și răsar ca din pământ, într'o lume de lipsuri și de necazuri. Iar unde se pot înalța asemenea palate pentru lumină și învățatură, acolo clocotesc nebanuite puteri de viață și este de față mâna lui Dumnezeu!

Școalele dela Blaj sporesc și se întăresc fiindcă sunt cerute, ele sunt o trebuință arzătoare, poruncită de vigoarea unui neam, care, cu toate măruntele dureri ale timpurilor neprielnice vrea lumină, vrea înălțare și avânt. La școalele dela Blaj aleargă astăzi nu numai Ardealul cel vechiu, cel deprins cu cărările spre Roma mică de demult, ci tot mai numeroși sunt tinerii și fetițele, cari trec peste București, peste Brașov, peste Sibiu și peste atâtea alte orașe cu străluciri și cu vâlvă mare, și vin la Blaj, la bătrânele lăcașuri, consfințite prin străduinți de peste 175 de ani. Cu adevărat la Blaj își dau întâlnire ucenici de învățatură dela Marea Neagră până în Salonta și din Vadul Maramureșului până în Turtucaia dela Dunăre. Un venerabil preot ortodox dela Căvarna de ani de zile bate drumurile întinse până la Blaj, să-și crească fetițele în Institutul Recunoștinții de lângă Crucea lui Avram Iancu.

Și care să fie taina cea mare, care să fie vraja, care leagă tineretul de Blaj și de școalele sale?

Această vrajă sfântă este a se căuta în vorbele de proroc pe cari Părintele de astăzi al Blajului, Arhiepiscopul de demult, Înalt Preasfințitul *Vasile*, le-a rostit curând după înfăptuirea visului nostru național:

— Neamul nostru românesc este acum deșteptat din somnul cel de moarte, este liberat din lanțurile robiei trupești, are o singură țară, un singur drapel. Urmează ca acest neam să se pătrundă și de simțirile vii ale creștinătății depline, să fie și să trăiască în creștinătate cu adevărat. În trecutul de dureri al neamului nostru, am luptat mai mult pentru libertate națională. Acum trebuie să ne și încreștinăm într'adevăr, să trăim după evanghelie și după poruncile lui Hristos Mântuitorul. *De acum numai prin creștinătate la viață!*

Acestate sunt năzuințele Blajului de astăzi și ale școalelor sale. Prin acestea trăiește orașelul-sat dela Târnave și prin acestea crede biserica Blajului că va putea să trăiască în veci neamul și țara scumpă românească.

Prin creștinătate la biruință! Această e lozinca prin care Blajul și neamul vor birui. Nu e de mirare deci, că astăzi, când toate popoarele cuminti și treze se lapadă rând pe rând de rătăcirile lor vechi și se apropie de Dumnezeu, și neamul nostru începe să-și revie și caută cărările cari duc la Domnul și, prin Domnul ceriurilor, la fericire și izbândă.

Și să nu creadă cineva că în școalele Blajului se face confesionalism sau deschilinire între român și român, pentru credință. Școlarii ortodocși încap așa de frățeste alături de tovarășii lor uniți, precum au încăput totdeauna de când flințează la Blaj o masă de învățatură și o carte de înălțare sufletească. Do-vadă atâția bărbați vestiți de credință ortodoxă, cari în școalele dela Blaj și-au călit sufletele în dragostea de neam și de glia strămoșască.

Școalele dela Blaj cari au luptat în trecut pentru nație și neam, azi luptă pentru evanghelie și pentru izbândă prin creștinătate. Iar neamul nostru numai prin creștinătate adevărată mai poate fi mare, tare și nebiruit în veci!

Dureri mărunte

Are omul în viață de multe ori anumite dureri, cari deși mici, îl supără foarte mult și-i amărăsc viața de așa, încât multă vreme nu poate să vie în rând sufletește ori trupește. S'ar putea numi aceste dureri împunsături de albină sau de vespe, cari uneori dor destul de tare.

Care este oare părerea bisericii noastre cu privire la aceste dureri? Ce spune despre ele sfânta Scriptură și sfinții Părinți?

Durerile acestea mărunte ni-le cauzează de eele mai multe ori cei mai de aproape ai noștri, și tocmai de aceea ne dor foarte mult. Vorba psalmistului: »Și celce mă urește de ar fi grăit mari asupra mea, m'ași fi ascuns de dânsul. Iară tu, omul cel întocmai la suflet, dirigătorul meu și cunoscutul meu, carele împreună cu mine te-ai îndulcit cu mâncări, în casa lui Dumnezeu am umblat cu un gând« (54, 13—16). Ranele cauzate inimii noastre de acești mai de aproape, dor de fapt mai tare decât celelalte, dar numai la început și până ne obișnuim cu ele. Pe urmă însă, obișnuindu-ne cu ele și, mai ales, hotărându-ne să nu le prea băgăm în seamă, trec și nu ne mai dor aproape de loc.

De cele mai multe ori ranele acestea ni-le pricinuește câte un om rău, căruia îi place să ne năcăjească. Cel mai bun lucru este să nu-i băgăm în seamă și să-i lăsăm să-și împlinească voia. Același psalmist David iată ce părere are în privința aceasta: »Asupra mea șopteau toți vrăjmașii mei, asupra mea gândiau rele mie. Cuvânt fără de lege au pus asupra mea, au doară celce doarme nu va adauge a se scula? Pentrucă omul păcii mele, spre carele am nădăjduit, celce mănâncă pâinile mele, a mărit asupra mea vicleșug« (40, 7—9). »Incunjuratu-m'au ca albinele fagurului și s'au aprins, ca focul în spini și întru numele Domnului i-am biruit pe ei. Impins fiind m'am povărnit să caz, și Domnul m'a sprijinit. Tăria mea și lauda mea e Domnul și s'a făcut mie spre mântuire« (117, 12—14). Unde a aflat regele David sprijin și mângâiere și adăpostire? La Domnul, dupăcum și recunoaște, zicând: »Tăria mea și lauda mea e Domnul și s'a făcut mie spre mântuire«.

Recunosc că e greu a tăcea și a nu băga în seamă aceste împunsături de viespi, dar lucrul cel mai cuminte acesta este. Impotriva săgeților aruncate de prunci, noi nu putem scoate armele, ci e mai bine să-l urmăm pe psalmistul David, care zice: »Iară eu ca un surd nu auziam și ca un mut ce nu-și deschide gura sa. Și m'am făcut ca un om ce nu aude și nu are în gura lui muștrări. Că spre tine, Doamne, am nădăjduit, tu vei auzi, Doamne Dumnezeul meu« (Psalm 37, 14—16). Văzând astfel dușmanii noștri, că n'au cu cine lupta, se retrag și ne lasă în pace, precum s'a retras pe vremuri și satana din fața lui Iov.

Foarte bine fac însă și aceia cari, luând la cunoștință aceste lovituri, se întreabă, nu cumva poartă ei înșiși vina? Și, examinându-și conștiința, poate că află numai decât greșala, pe care au văzut-o dușmanii săi, și o îndreaptă. Astfel ei, îndreptându-și greșala, și-au împăcat conștiința, și s'au ales cu un mare câștig pe urma atacurilor dușmane.

Când observăm, că ceice ne doresc răul vreau să ne umilească, de aceea ne tot năcăjesc într'una, — noi să le împlinim dorința fără preget și să ne umilim, făcând ceea ce a făcut și psalmistul David între astfel de împrejurări: »Iară eu, când mă supărau aceia, m'am îmbrăcat în sac și am smerit cu post sufletul meu, și rugăciunea mea în sânul meu se va întoarce« (Psalm 34, 12). Iară un sfânt părinte ne dă sfatul: »Întoarce-te în lăuntrul tău și te ține și de mai puțin decât te poate ținea cineva«. În cazul acesta rămâi prețuit de Dumnezeu și respectat de dușmani. Tu nu privi niciodată intențiunea dușmanului tău, ci gândește-te că Dumnezeu vrea să te încerce, supune-te deci voiei sale și mergi înainte fără de teama de a greși.

Un pustnic de demult obișnuia să ducă acelaia, care-l vătămă, câte un dar, drept mulțămită, că l-a făcut atent la vreo greșală de a sa. Sf. Francisc de Sales îi spunea unuia, care-l ura din tot sufletul: »Cu toate că nu mă iubești, eu nu încetez de a te iubi, și chiar dacă mi-ai scoate un ochiu, totuși te-aș privi binevoitor cu acela, care mi-a rămas«.

Să cetim în privința aceasta capitolul 46, din cartea a treia, despre urmarea lui Hristos a lui Toma a Kempis, care ne va prinde foarte bine: »Fiule, fii tare și nădăjduiește întru mine, că ce sunt cuvintele omenesti decât vorbe goale? Sboară prin aier dar nu vatămă pietrile. Dacă ești vinovat, gândește-te că ești bucuros să te îndreptezi. Iar dacă nu te simțezi vinovat cu nimica, gândește-te, că pentru Dumnezeu suferi bucuros și ceea ce te vatămă. Să fii mulțumit că-ți este dat să suferi niște vorbe, nefiind încă destul de tare, ca să pătimești alte necazuri mai grele. Și pentruce lucruri așa de mici îți intră până la inimă, dacă nu pentrucă

ești încă trupesc și pentrucă iei în prea mare băgare de seamă judecățile oamenilor? Fîndcă te temi să nu fii desprețuit, de aceea nu vrei să te muștre pentru scăderile tale, și cauți umbra desvinovății.

»Dar iea seamă mai binișor și vei cunoaște, că lumea și seaca dorință de a plăcea oamenilor este foarte vie încă întru tine. De vreme ce te îngrozești a muștrat și înfrânat pentru neajunsurile tale, e semn, că încă tu nu ești răstignit lumii și lumea ție. Ci ascultă cuvântul meu, și nu te vei teme de mii de vorbe omenești. De se va vorbi de tine tot ce numai poate născoci răutatea cea mai diavolească, ce ți-ar putea strica, dacă toate le-ai lăsa să treacă și nu le-ai băga în seamă mai mult decât o țandură? Au putere-ar smulge și numai un fir din capul tău?«

Părintele Iuliu

Întâlnire după 50 ani dela bacalaureat

În ziua de 4 Iulie s'au întâlnit la B. aceia cari au făcut examenul de bacalaureat, (de maturitate cum se numea atunci) în vara anului 1881.

Dintre cei 29 tineri de câte 18—21 ani, cari înainte cu 50 de ani au intrat în viață, nu mai trăiesc decât următorii: 1. Alexandru Bighian, preot pensionar în Sic, județul Someș, 2. Gheorghe Simu, protopop Dumbrăveni, 3. Ioan Boeriu viceprotopop Lechința de Mureș, 4. Ioan Telia, colonel pensionar Cluj, 5. Paul Sălván, protopop Sănmărgăhita jud. Someș, 6. Teodor Dumitru, protopop Runc, jud. Năsăud, 7. Aurel Urzică, judecător pensionar și avocat Blaj, 8. Alexandru Ciacian Budapesta, 9. Nicolae Cucui preot Adrian jud. Mureș, și 10. Simion Popescu, șef de postă pensionar în Reghinul săsesc. Acești trei din urmă însă nu s'au putut prezenta, fiind bolnavi.

Dintre cei zece profesori pe cari i-au avut n'au rămas în viață decât unul: pâr. canonic și vicar general Iosif Hossu.

Vechii absolvenți au luat parte la slujba dumnezească din catedrală, pe care, dintr'o greșală, n'au slujit-o ei, cu toate că acesta era obiceiul. Au fost apoi primiți în audiență de către Exelența Sa pâr. Mitropolit, care i-a binecuvântat cu drag și le-a mulțămît pentru ali-

Zburători vestiți

Zburătorii americani Willy Post și Harald Gaty au plecat din America cu aeroplanul spre Europa. Ajungând la Berlin, s'au așezat la masă și, între mâncări, au luat hotărîrea, că vor face un sbor împrejurul pământului. La acești doi se potrivește de minune zicala românească: poftă vine mâncând.

pirea ce au dovedit-o față de școlile Blajului. Foarte duiosă a fost primirea pe care le-a făcut-o păr. canonic Hossu, singurul lor profesor în viață. Lacrimi de bucurie și de jale au izvorit din ochii tuturor, văzându-se în fața bătrânului lor profesor. S'au îndreptat apoi spre cimitir, unde au vărsat câte o lacrimă pe mormintele foștilor profesori Alexandru Grama, Alexandru Uilăcanu, Ioan Micu Moldovan, Ciriac Groze, Ioan German, Nicolae Popescu, Silvestru Nestor și Aron Papiu. Mormântul profesorului Petru Uilăcan se află la Reghin, unde a murit ca protopop.

După aceste vizite au fost invitați cu toții la masa ospitalieră a d-lui avocat Aurel Urzică, singurul dintre colegi care se află în Blaj.

În legătură cu întâlnirile colegiale care se vor ține în viitor, ne vine în minte, ce bine ar fi, dacă aceste întâlniri s'ar face totdeauna în legătură, cu știrea și sub conducerea directorului școlii respective. În cazul acesta nu s'ar întâmpla nici mici neplăceri, cum a fost și aceea că jubilanții n'au putut sluji ei înșiși în catedrală, cum de fapt era datina în Blaj totdeauna, la astfel de întâlniri.

Jurământul noilor ofițeri. Cu data de 1 Iulie s'au ridicat la rangul de sublocotenenți peste o mie de tineri absolvenți ai școlilor militare de toate armele. Ei trebuiau să depună jurământul de credință în fața M. S. Regelui. Spre acest scop toți tinerii absolvenți au fost adunați la școala de geniu dela Cotroceni (București), unde s'a făcut solemnitatea depunerii jurământului. M. Sa a fost însoțit la această serbare de marele Voevod Mihai și de A. S. R. Principele Nicolae. După ce ofițerul cel noul au depus jurământul M. S. Regele le-a adresat câteva cuvinte, îndemnându-i la întărirea lor sufletească prin: dragostea de patrie, credința către Suveran, camaraderie cinstită și simțul neșovăit al datoriei și al bunei purtări. A urmat apoi defilarea noilor ofițeri și o mică gustare, unde M. S. Regele a ciocnit paharul cu cei dintâi reușiți la fiecare școală.

Să păstrăm grăunțele învățaturii

În trecutul nu prea îndepărtat oamenii cu știință de scrisoare și de carte erau puțini pe satele noastre. Și aceasta știință adeseori nu trecea peste cititul cu anevoe și scrisul în laba găștei. Înainte de cincizeci-șaizeci de ani, am avut puține școli, bine organizate, cu dascăl cu diplomă, în local anume pentru școală, cu plată hotărâtă pentru învățator. Nici școala nu se ținea regulat, ci mai mult în 2—3 luni de iarnă.

Din acele vremuri ne-au rămas puțini oameni cu o mai temeinică cunoștință de slovă. Cei mai mulți, învățând în copilărie numai câteva luni, într'un an sau doi, uitau repede ce au învățat.

E lucru știut că cititul numai atunci este o plăcere și o bucurie, când nu trebuie să silabizezi cuvintele pentru a le citi, când nu trebuie să rămâi un ceas în fața unei pagini. Dar românii, cari au ieșit din școala veche, cei mai mulți citeau cu greu, și urmarea a fost că, părăsind bruma de școală ce-au învățat, nu mai luau în mână o carte ori o gazetă și în scurtă vreme au uitat și ce au știut. Numai cei mai bine înzestrați, și cari au avut norocul să albă și mai târziu legături cu oameni cărturari, au învățat mai bine și nu au uitat slova. Cei mai mulți au rămas însă doar cu știința câtorva cântece și cu puțința de-ași iscăli numele.

Lucrul acesta se înțelege destul de ușor pentru împrejurările de atunci. Dar nu se mai poate înțelege azi, când avem școli regulate, cu învățatori cu diplome, cu plată dela Stat, cu mulți ani de școală primară, cu vreme statornicită prin lege, pentru durata vremii de învățatură.

Și totuși și azi foarte mulți se grăbesc să uite ce au învățat. Și, de doisprezece ani, dela unire, nime nu ne mai chinuște copiii cu limba ungurească, nemțească sau rusească în școli, așa că este vreme destulă să se învețe multe de toate în școala primară. Și se și învață. Dacă am lua numai istoria Româ-

nilor și Geografia, e o depărtare mare între puținul ce știa un școlar dela noi înainte de unire, și ceea ce știe azi.

Nenorocirea este însă că mulți se grăbesc să uite, cât ce nu mai au de lucru cu școala. Nu mai iau o carte în mână cu anii, nu citesc o gazetă.

Trebuie să știm, în legătură cu aceasta slăbiciune românească mai multe lucruri. Și mai întâi, că învățatura din școală n'are nici un preț dacă nu ne silim să o păstrăm pe toată viața, și chiar să o sporim. Sunt ani pierduți cei petrecuți în clasele primare, dacă după vârsta de școală începem să uităm ce am învățat.

Al doilea: Statul, adevărat noi toți prin contribuția ce plătim — face jertfe mari să poată avea fiecare sat școala și dascălul său. Se cheltuesc multe sute de milioane pentru școlile primare.

Ei bine, dacă noi uităm în grabă și ușor ce am învățat, acești bani cu cari am putea acoperi alte nevoi ale țării, sunt bani aruncați în vânt din vina noastră.

Al treilea: Nu vom da înainte, să ajungem pe alte neamuri mai culte și cari trăesc mai bine decât noi, dacă nu ne vom silii să păstrăm ce am învățat, și să sporim.

Multe din învățăturile din școala primară ajung foloșitoare și le putem judeca cuminte, după ce înaintăm în vârstă. Sunt boabe de grâu care încolțesc și aduc roade mai târziu, dar dacă lăsăm să le mănânce ciorile lenei, ale nepriceperii și ale desinteresului, îndată ce nu mai sunt astupate brazdele școlii, — ce va încolți și ce va rodi din aceste boabe? Cei cari uită în grabă ce au învățat și nu mai au grijă să câștige și învățaturi nouă, fac și Statul și pe mii de învățatori să bată apa în pluă. Și zădărnicia asta o plătim tot noi, din punga noastră.

(Dela Secțiile „Astrei“.)

Foița „UNIRII POPORULUI”

Sfântul minunilor

— S. Anton de Padua —

În ziua de 13 Iunie 1931 s'au împlinit 700 de ani dela moartea acestui mare sfânt, făcător de minuni.

Atât în orașul lui de naștere, *Lisabona*, capitala Portugaliei, cât mai ales în *Padua* (Italia), orașul unde a reposat, se vor face mari serbări, din Iunie până în Septemvrie, în amintirea sfântului, la cari serbări vor alerga credincioși din toate părțile lumii, căci pretutindeni e răspândită cinstirea și închinarea către s. Antonie de Padua, căci mii de săraci s'au bucurat de binefacerile isvorite pe urma rugăciunilor îndreptate către el. Încă în viață fiind s. Antonie, s'au deprins oamenii a-l chema în ajutor și mijlocitor la D-zeu în lipserile și năcazurilor lor. După moartea lui, datina s'a lăsat și mai tare, în toate țările creștine.

În toate limbile culte s'au scris multe cărți despre viața și minunile acestui sfânt. Avem și românește:

1. *Cărticica s. Anton de Padua*, tipărită în Gherla (1922) în tipografia „Aurora” alui Andreiu Todoran. Cuprinde în sine viața,

minunile sfântului Antonie, precum și instrucțiuni cu privire la ținerea rugăciunilor de 9 Marți întru onoarea marelui făcător de minuni în toate lipsele și năcazurile vieții omenești. Cărticica e foarte răspândită. Păcat că nu e mai îngrijită ca limbă și tipar.

2. Mai îngrijită e cărticica compusă de un preot al arhidiecezei rom. cat. de București, sub titlul: *Sfântul Anton să ne ajute!* (Ediția II, București, 1930). Cuprinde exerciții pioase în onoarea marelui sfânt, precum: Mesa (liturghia), exercițiul celor 13 Marți, diferite rugăciuni, în lipse și năcazuri, novena pentru 9 Marți și altele.

3. *P. Bisoc ne dă pe larg viața s. Anton de Padua în Viața*, revista părinților franciscani din Hălăucești (jud. Roman).

S. Anton s'a născut la 15 August 1195, în Lisabona, din părinți nobili. Tatăl său, *Martin de Bouillon*, ocupa o dragătorie înaltă la Curtea Regală. Mamă-sa, *Teresa de Tavera* era o femeie evlavioasă. Copilul primi în bottez numele de *Fernandez* și fu crescut împreună cu cei doi frați și cele două surori ce mai avea. Mamă-sa nu lăsa nici o zi să nu-i ducă la biserică și peste tot, învățatura ce se da atunci copiilor, era mai mult bisericască decât lumească.

Când era de 15 ani, Anton și-a terminat studiile. Dar viața lumească nu-i părea potrivită pentru mântuire.

S. Antonie călugărel.

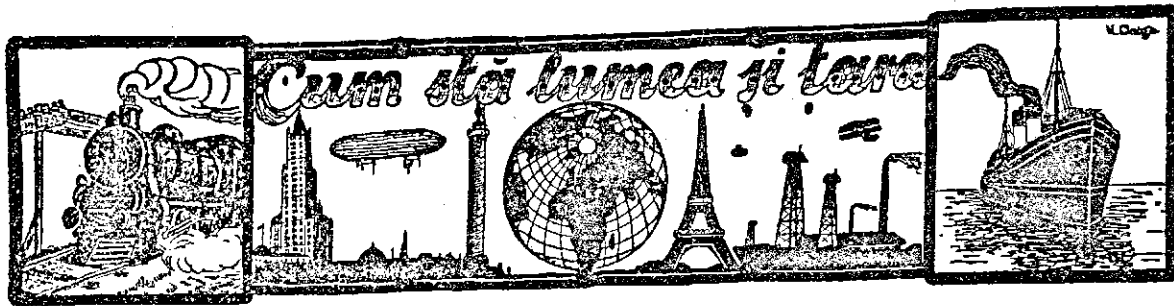
Cu învoirea părinților el fu primit în mănăstirea Augustinilor de lângă Lisabona. Fiind însă prea aproape de casă și de rudeni, cari tot căutau să-l aducă în viața lumească, el s'a cerut în vreo mănăstire mai depărtată. Astfel superiorii l-au mutat la Coimbra. Prin sfințenia vieții și știința sa în scurt timp a strălucit peste toți soții săi. Incurând s'a sfințit preot. Ca preot și călugăr a petrecut acolo 8 ani de zile, învățând și ducând o viață sfântă și plăcută lui Dumnezeu.

În anul 1210 niște călugări franciscani aduseră la Coimbra moastele câtorva martiri franciscani uciși de Sărăcenie în Maroc (Africa). Fratele Anton fu cuprins de dorul să meargă și el în Africa, să propovăduiască evanghelia lui Hristos între păgâni. Călugării franciscani au primit cu cea mai mare bucurie cuvintele lui Antonie, însă cu atât mai mult s'au supărat frații lui Augustiniani, cari în tot modul se siliau a-l reținea între ei.

Ear Anton rămase statornic în propusul și în anul 1221 trecu în sinul Franciscanilor.

După ce a petrecut câteva luni în Aivaréz, mai marii lui i-au dat voie să meargă ca misionar în Africa, între păgâni.

Dumnezeu primi bucuros dorința lui, dar nu-i voia jertfa vieții. Deci cucernicul Anton abia a ajuns în Africa și iată s'a îmbolnăvit greu. Supărat, dar supus voinței dume-

Ce mai e nou în politică

Încă tot dimisia d-lui Maniu — Marele sfat dela Cluj al partidului național-tărănesc — Domnul Maniu rămâne la Bădăcini și locul său îl ține d. Vaida-Voevod — Parlamentul a început să voteze câteva legi

Vâlva pe care a făcut-o în politica țării noastre retragerea d-lui Iuliu Maniu din fruntea partidului național-tărănesc, încă nu s'a potolit. Gazetele celea mari scriu într-una despre această retragere, pe care o tălmăcesc în fel și chipuri.

Tot pentru retragerea d-lui Maniu s'a ținut de curând un mare sfat la Cluj al partidului național-tărănesc, ramura ardeleană, la care au luat parte toți foștii miniștri, foștii subsecretari de stat, foștii parlamentari (deputați și senatori) precum și cei noi aleși, apoi foștii prefecți, și alți fruntași din Ardeal ai partidului.

În acest sfat d. Alexandru Vaida-Voevod a ținut o cuvântare mai lungă, în care vechiul luptător s'a plâns, că în politică nu este totdeauna frăția care ar trebui să fie între fiii aceluiași popor. Și a mai arătat și motivele pentru cari s'a retras d. Maniu. Președintele partidului național-tărănesc — spunea d. Vaida — a băgat de seamă că staturile și părerile sale nu pot ajunge totdeauna unde se cade și, ca unul care nu vrea să se imbulzească peste alții, crede că e mai bine să stea deoparte.

A mai vorbit și d. Ștefan C. Pop.

Apoi sfatul a trimis la Bădăcini o nouă deputație, ca d. Maniu să se întoarcă în fruntea partidului. Deputația a și plecat, însă d. Maniu a rămas pe lângă hotărîrea de mai înainte și ramura ardeleană a partidului o va conduce d. Alexandru Vaida-Voevod.

Parlamentul dela București, după ducerea răspunsului la Mesaj, și-a început lucrările cu mare avânt. S'a votat legea examenului numit bacalaureat și acuma se desbate bugetul redus. O nouă lege școlară se desbate la senat, fiind vorba ca pe viitor liceul să se ridice iarăș la 8 clase, cum a fost înainte.

Furtuni cu ghiată și prăpăd

Căldurile celea mari pe cari le suferim acuma au scormonit, se vede, norii cei răi și în timpul din urmă și'n alte țări și la noi au fost furtuni mari cu grindină, care a făcut pagube foarte mari. În jurul Clujului câteva sate au suferit pagube în preț de peste 30 milioane lei.

Asemenea furtuni, cu grindină și cu revărsări de ape au fost și pe aiurea.

zeești s'a întors către casă. S'a imbarcat pe o corabie și a plecat spre Portugalia. Dar în largul mării, scormindu-se o furtună cu vânturi petrivnice, corabia nu a putut merge spre Portugalia, ci s'a abătut la insula Sicilia și s'a oprit în portul Messina. Cuviosul s'a resgândit, a debarcat și a rămas în orașelul acesta. Aerul curat, clima blândă siciliană în câteva zile l-au făcut deplin sănătos.

Din Sicilia s'a dus la o adunare călugărească în Assisi, mai mult îndemnat de dorul de a vedea pe sfântul Francisc, întemeietorul cinului.

S. Francise cunoscând îndată pe alesul Domnului, l-a reținut câteva zile, apoi la trimis la schitul Monte Paulo (în Emilia) ca duhovnic. Silit de împrejurări să țină, scurt timp după aceea, o cuvântare către câțiva candidați la hirotonie în Forlì, el uimi pe toți ascultătorii cu vorbirea sa. Iute i-s'a lăft vestea.

Cuviosul predică în toate părțile.

Smerenia și lumina strălucitoare a cuviosului Anton iată dar că în Forlì s'au dat la iveală. Sfântul Francise l-a numit profesor de teologie (învățător al clericilor) și i-a dat dreptul să predice în provincia întreagă, adevă în toate părțile unde sunt călugări franciscani.

În 1224 e trimis împotriva sectei Albigeni-zilor în Franța, unde a predicat și a învățat la Montpellier și la Toulouse. Ridicat la ran-

gul de Guardian și Provincial, el și-a păstrat smerenia, predicând neîntrerupt și cu atâta succes, încurând s'a învrednicit de porecla: „Ciocan al ereticilor“ adevă adrobitor al credințelor rătăcite. Cei mai îndârjiți eretici fură convinși de adevărul predicat de cuviosul.

Se spune că într'un oraș, un mare eretic cu numele Guiald, de origine jidan s'a luat la dispută cu smeritul Anton, că oare în adevăr de față este Hristos în sfânta Euharistică (Cuminecătură)? Ereticul nici decât nu putea crede un lucru ca acesta mai presus de mîntea ome. nească, deci zise cuviosului:

— Am acasă o mîgăriță. Timp de trei zile și trei nopți nu-i voiu da nimic de mîncare. După aceste 3 zile și trei nopți de flămînzire o voiu aduce în piață și înaintea poporului adunat îi voiu întinde o porție de nutreț bun. Tu, de altă parte, săi aduci acolo trupul lui Hristos — cum îl numești tu. Dacă dobitoecul meu flămînzit își va lăsa nutrețul și va merge la cuminecătura ta, eu mă dau învins și voiu crede în învățătura bisericii tale.

Cuviosul s'a cutremurat la așa mare îndărătnicire, dar ce să facă? Să zică ereticului: fugi Satano din ochii mei, nu ispiti pe Domnul. I-ar fi fost ușor să zică așa, dar poporul adunat nu s'ar fi convins, nu s'ar fi lămurit cu nimic din toată disputa.

Cuviosul a primit deci propunerea ereticului și au rămas ca peste 3 zile iarăș să se adune.

Cum se botează bapțiștii

Spicuri din gazeta „Cuvânt Moldovenesc“ dela Chișinău

În comuna Sturzești-Bălți, un oarecare Nicolae Galagoz, un suflet vînturatic și nestatornic, pe cînd se întorcea dela militarie, a trecut pe la Iași, unde dus pe semne de ispitiitorul Măntuitorului din pustiu, l-a ademenit în casa bapțiștilor. Cu sufletul otrăvit vine în comuna natală și printre rude, printre cunoscuți, printre cei mai slabi de înger și nu prea umblați la biserică, reușește a otrăvi satul cu veninul bapțist. Astăzi se numără peste 60 de familii. Au casă de rugăciune, despre care am mai scris cetitorilor noștri.

Se auzise, că Duminecă va avea loc, la iazul din „mahalaua rușilor“, botezul bapțiștilor, cari anunțau satul că vor avea oaspeți, rugînd pe toți a veni la iordanul lor.

Ca teolog, membru al cercului misionar Chișinău și al bisericii, am plecat la iazul, ce va avea să servească de botez sectanților.

Voiam să văd cu ochii mei și să pot scrie cetitorilor gazetei noastre despre această adevărată comedie cu intrarea liberă.

Trecînd pela casa bapțiștilor, într'adevăr văzusem oaspeți mulți. Îl văd și pe N. Galagoz propovăduitorul societății bapțiste din comună.

La „iazul Rușilor“, plin de murdărie, era adunată o lume de curioși și de copii cari făceau haz. O mamă, plîngea cu durere. Fiul ei — botezat la Biserică, primea astăzi botezul a doua oară din mîna apostolului minciunei, un oarecare Soroceanu, din Bălți. Mă cuprinse mila și o jale văzînd pe batjocuritorii credinței noastre.

Corul lor, începu să cînte. Părea un cîntec de lume. Să slăvea frumusețea zilei. Era una din „cîntările Sio-

Vestea rămășagului s'a răspîndit ca fulgerul, nu numai în oraș ci și în împrejurimi.

Guiald își puse mîgărița la ajun aspru. Trei zile și trei nopți nu i-a dat nimic de mîncare, nici apă.

A patra zi abia o putut-o țări până în piață, unde aștepta o mulțime de oameni, cum nu s'a mai văzut niciodată.

Cuviosul venise și el de dimineață. Intrase în sfânta biserică. Făcuse s. liturghie. Dându-i-se vestea că a sosit ereticul cu mîgărița hămisită, eși și el cu sfânta cuminecătură.

Numai decât i-se aduce mîgăriței un braț de otavă și i-se pune înainte. Atunci pleștește spre ea și cuviosul grîindu-i:

— În numele ziditorului Dumnezeu, pe care îl țin în mîni, îți poruncesc să te apropii și să dai cîntea cuvenită aceluia, care și pe tine te-a zidit, ca să vadă și acești oameni rătăciți, că toată făptura este datoare a se supune Ziditorului, care și la cuvintele preoților se coboară pe altare!

Aceste grîind s. Anton, iată că dobitoecul flămînzit își părăsi nutrețul și se îndreptă spre cuviosul îndoindu-și picioarele înaintea sfîntei cuminecăture, pe care s. Anton o ținea în mîni.

Un murmur și o uimire a pătruns prin tot poporul. Cei credincioși se bucurau, lăudînd pe Dumnezeu iar ereticii, umiliți și rușinați, se depărtară.

nului", „Gusli", o carte de cântece, de-a lor. Iată-i și pe cei 8 bărbați și 5 femei, cari veneau astăzi „pentru 30 de arginți" să-l vândă, ca Iuda, pe Hristos. Și l-au vândut. Erau doar în haine de dormit. Păreau să fie fariseii din timpul lui Hristos. Era și un moșneag, de 40 de ani de-a rândul era nelipsit dela Biserică!

Vine și botezătorul lor, — adică cel care avea să-i mai răcorească în apă, căci, deși era 10, dar era foarte cald și trebuia să te răcorești! Imbrăcat într'un halat negru, le spune:

— Voi astăzi toți muriți! Dar, fraților, botezul ne este dat pentruca să ne naștem în Hristos. Precum pe cel mort îl înmormântezi, așa voi azi vă înmormântați prin botez. Apa aceasta cu care vă botezați e mormântul vostru.

Vai ce gogomâni! Și ce erezii, căci îl aud zicând:

— Botezul nu este acea taină care curăță sufletul de păcat.

— Voia să zică că ei n'au păcat. Atunci pentruce se botează a doua oară?

Mai pune câteva întrebări pline de erezii și nebunii sectare, apoi încep să se roage, de parcă dormeau. Imi venea să râd, dar m'am cufundat pe gânduri. Am fost apoi trezit de „Aminul" prelung. Văd apoi că intră ca găștele în apă. Fariseul din Bălți se ruga așa:

— Mântuitorule, îți mulțumesc de sufletele ce le aduc eu astăzi.

Era mulțumit că pescuise mult.

„Vai vouă mincinoșilor, schimbătorilor și vânzătorilor a lui Hristos", ziceam eu în gând.

Și apoi comedia s'a sfârșit. Mă gândeam ce botez e oare acesta? Câtă încăpăținare la ei, cari nu cred că fiecare a mai fost botezat odată, dar adevărată botezare! Nici nu-i cufundă de 3 ori, ci numai odată! Nici nume nu-le

pune, nici sf. mir, nici nimic... Oare acesta e botez? Nul Un răs și o batjocură. Un joc al diavolului. Se auzeau arginții lui Iuda cum sună!...

Nu mai puteam răbda și plec spre casă. Eram supărat și mă rugam: „Doamne trăneste peste nebuni", dar Dumnezeu nu bate cu bățul. Abia am putut spune celor din jurul meu: „Lăsați-i în plata Domnului! Nu vedeți că aceștia sunt fii celor ce l-au batjocorit pe Hristos. Sunt oamenii întunericii. Niște mincinoși". Auzeam pe sătenii rămași credincioși cum spuneau că acești rătăciți sunt cu adevărat „bezbojnichi", oameni fără Dumnezeu, feciorii dracului. Aveau dreptate.

Amărât am venit la preotul paroh și hotărâm ca în Dumineca când vom avea cercul preoțesc, să reparăm Dumineca, batjocorită de batiști—oamenii întunericii, sfîntind iazul din care beau apă vitele noastre.

... și vântul imprăstie norul greu, și o ploaie a început să cadă. Da, cerul plângea!..

Nicolae Antonovici

Dela izvoarele Crișului

Dela Oradea—Veneția, calea ferată ea și o direcție spre amiazăzi, direcția Beiuș — Vașcău. Cins poate să parcurgă aceasta cale și numai o singură dată — pe lângă tot neajunsul trenului, care merge foarte încet — se mai dorește totuși, ca ochii și sufletul să se desfășoare în frumusețile acestui ținut.

Calea ferată, în întreg cursul ei, străbate șirul lung al munților și văilor. Ici coala câte un părau zgomotos șerpuiește printre stânci. În coasta unui deal câte o biserică de lemn în mijlocul cimitirului.

La Șoimi calea ferată intră prin dealuri, având de tovarăși drumul de țară de o parte și Crișul de alta, iar imediat apoi stâncile și livezile.

La Beiuș Uileac calea ferată iasă dintre munți, și se vede minunata vale a Beiușului.

Padua

A doua patrie a lui i-a devenit însă orașul Padua. Îndeosebi aici își ținea predicile de Paresemi (postul Paștilor). Numărul ascultătorilor lui trecea de 30,000.

Lângă Padua era un schit mic, Campo San Pietro. Aici se retrase în în 1230, când simțindu-se slăbit, doria să se odihnească. Poporul îl găsi însă și aici. Dar nu l-a putut conturba mult timp. Cuviosul nu se însăntoșea, ci căzând greu bolnav, fu dus în mănăstirea de călugărițe Arcella (în altă parte a Padovei), unde muri 13 Iunie 1231, când împlinea numai 36 de ani.

Călugărițele din mănăstire, temându-se de imbulzala mulțimei, nu voiau să spună și să vestească moartea sfântului. Dar ce s'a întâmplat? Copii nevinovați, cari nici nu aveau de unde să cunoască pe omul lui Dumnezeu cutrierau stradele orașului strigând în gura mare: „A murit sfântul Părinte!" — „Nu mai este Antonie!"

Întreg orașul s'a imbrăcat în jele și a plâns după părintele și sfântul cel bun.

La un an după moartea lui, papa Gregoriu IX l-a pus în șirul sfinților.

Cetiți „UNIREA POPORULUI"

Guiaid și-a ținut vorba. A mers acasă și incurând s'a botezat cu toată familia. Nu peste mult timp a zidit o biserică frumoasă, întru onoarea sfântului apostol Petru. Asupra ușii dela intrare a lăsat să se scobească în piatră întâmplarea aceasta minunată.

Cuviosul trece în Italia.

Câmpul cel mai mănos al activității sale a fost în partea de nord a Italiei. Pe aici încă se lățise erezul Albigenzilor.

S. Anton s'a întors deci în părțile aceste învățând pe oameni și predicând. Dar nu pe tot locul avea ascultători bucuroși. S'a întâmplat odată, că fiind în orașul *Kimini*, într'o zi de sîrbătoare se plimba pe lângă marginea mării. Întâlnind câțiva pescari, le mulțumi cu toată blândeța și începu a vorbi cu ei. Aceștia însă batjocorindu-l i-au întors spatele. Atunci s. Antonie s'a întors către mare și a strigat:

— Veniți voi peștilor și mă ascultați ce voui spune despre Dumnezeu, că oamenii nu voese să mă asculte!

Și iată că numai decât mișcându-se suprafața mării, mulțime de pești și-a ridicat capul din apă, privind la cuviosul, ca și cum ar asculta cuvintele lui. Pescarii văzând minunea asta s'a cutremurat de puterea lui Dumnezeu și rușinându-se s'au strins împrejurul cuviosului, ascultând cu sete cuvintele ce le spunea despre Dumnezeu.

Jar împrejur munții Bihorului, iar la poalele lor — satele unul după altul.

Crișul nu-și părăsește tovarășul, calea ferată, decât abia dela Beiuș cam la 15 km., luând direcția spre Miazăzi-Răsărit. Calea ferată continuă până la Vașcău.

Dela Beiuș până la izvoarele Crișului sunt cam 35. km. Drumul de țară șerpuiește printre dealuri acoperite cu păduri de brazi, goroni și fag.

Ultima comună e Bălți, chiar la poalele Bihariei, între stânci și păduri seculare, locuite de un popor sărac în cele materiale dar cu atât mai bogat în cele sufletești.

Noi românii uniți încă avem aici credincioși, cari până la finea lunei Mai au fost conduși de părintele vecinic tânăr la suflet, vesel, zimbitor, de o însuflețire apostolică, de păr. Gheorghe Voștinar.

Că ce înseamnă a fi preot la Bălți o știe numai acela, care și-a petrecut anii din urmă acolo. Parochia nu dispune de nici un petec de pământ. Unicul mijloc de trai e salariul dala stat și o casă parohială, pe care o poate da preotul în chirie. A trăi acolo și a munci, înseamnă și arată însuflețire, jertfă, dezinteres față de sine însuși, înseamnă dragoste față de suflete.

Lucruri frumoase și mărețe știu să facă aceia, cari au suflet mare și generos. Așa a voit Dumnezeu ca păr. Voștinar cu sufletul său mare și devotat, în vara anului 1930, să facă să se zidească o bisericuță frumoasă în stil românesc. Fiecare turist și trecător admiră gingașia acestui lăcaș mic, dar cu gust artistic.

Interesându-ne, de unde a adunat păr. Voștinar cele trebuincioase pentru zidire, credincioșii cu lacrimi în ochi ne spun că păr. Voștinar știe mai bine. Exelența Sa episcopul Frențiu dela Oradea ne-a dat material în valoare de 200,000 Lei, iar restul l-a adunat păr. Voștinar. Am dat și noi puțin, a dat și părintele suma de 40,000 Lei. Că-i va primi vreo dată sau ba, nu știm, că noi n'avem de unde. Așa înțelepțește au fost condu-se lucrările încât încă în toamnă au fost plătiți toți banii zidarului. Iată ce ne-au spus credincioșii:

E draguță bisericuța dinlăuntru: tablour pictate în oleiu, scene din viața lui Isus și a P. F. Maria. Se remarcă o icoană a sfintei Tereza încadrată într'un cadru sculptat artistic de un fiu al parohiei, dl învățător Emil Jurca.

Lingeria altarului, hainele preoțești dau dovadă de un gust delicat, mult simț artistic, și de curățenie ireproșabilă.

Poporeni din Bălți sunt săraci, mai ales acuma, nefiind nici o lucrare sunt însă tari și bogați în cele sufletești. Au un cor bine organizat, cântând din compozițiile lui Vidu, Porumbescu, Dima și Hubic. La primul „Amin" după Bine cuvântare, omului i-se pare că niște ingeri încep laudele Celui Atotputernic. Cine nu cântă, se adâncește în cartea de rugăciune sau recitarea rozarului. Foarte frumoasă surpriză face disciplina ce domnește. După ce s'au tras clopotele a treia oară, biserică e tixită, fiecare își ocupă locul, și apoi nimeni până la finea sft. Liturghii nu mai intră nici nu iasă.

Toate aceste arată că acest popor a avut, în persoana păr. Voștinar, un părinte adevărat și devotat, căci numai așa se pot explica cele văzute la Bălți.

La finea lunei Mai a părăsit parohia, dar amintirea lui va fi vecinică. Credincioșii dela Bălți se cugetă cu drag la Părintele lor sufletesc și și pe această cale îi transmit cele mai călduroase mulțumiri, asigurându-l de dragostea și recunoștința lor.

Iată ce am găsit la poalele munților Bihariei, la izvoarele Crișului.

Beiuș, la 8 VI, 1931.

„Turistu"

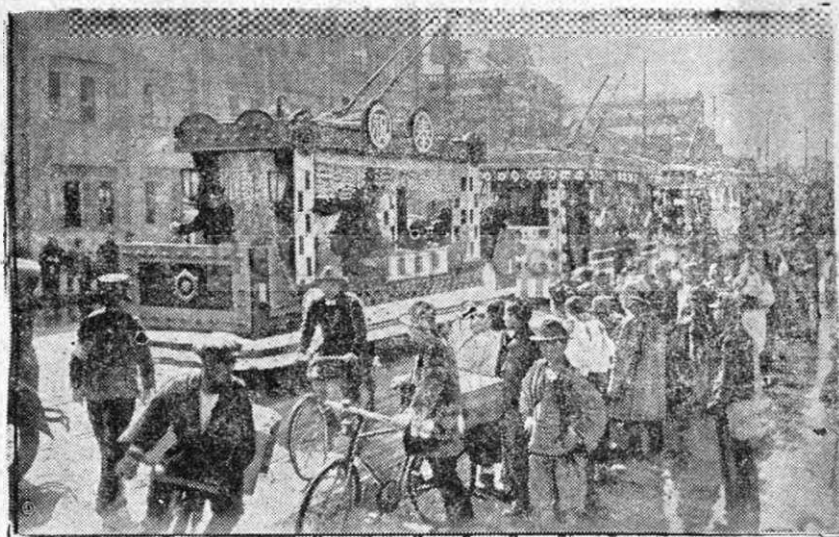
Intâmplări din toată lumea

Polonezele în armată

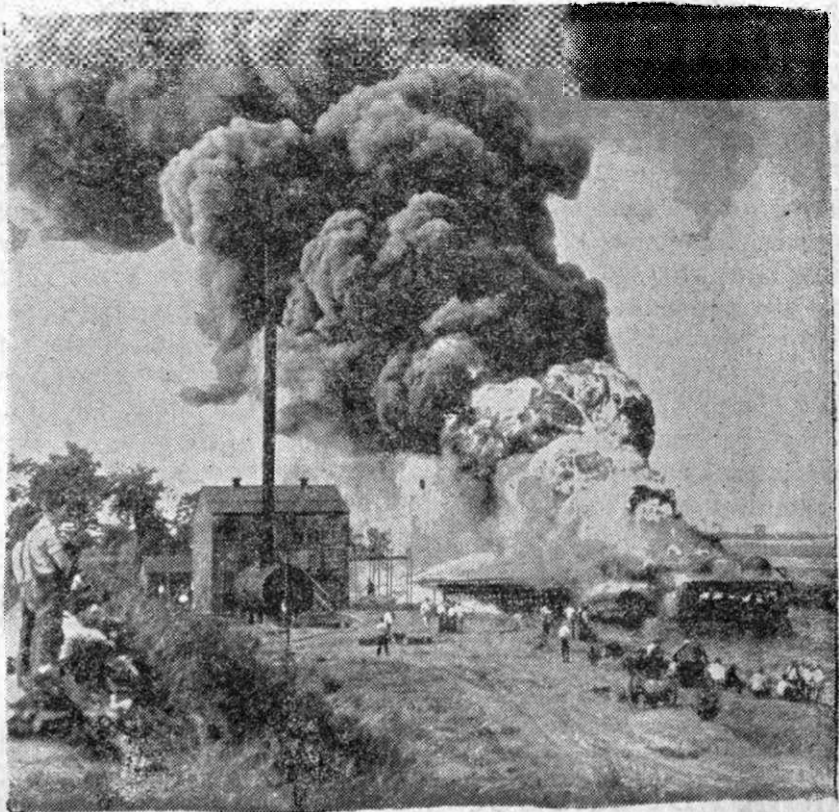
Polonia se pregătește și ea de războiu, fiind vecină cu Rusia cea veșnic războinică. Luând pildă dela Rusia, fetele și femeile poloneze și-au îmblat și ele serviciile pentru apărarea patriei. Înainte cu vreo două săptămâni a fost la Spala, unde-și avea țarul Rusiei pe vremuri un vestit castel de vânătoare, o mare serbare ostășească, la care a luat parte și președintele republicii. Cu acel prilej au făcut exerciții și batalioanele de femei. Chipul nostru arată această paradă militară a femeilor și fetelor poloneze.

Mare bucurie la Tokio

Nu de mult s'a născut la Tokio, capitala Japoniei, o nouă principesă. Poporul, în marea sa bucurie, a împodobit tramvaiele și nu încetează a striga din tot sufletul. Trăiescă familia imperială.

S'a aprins un rezervoar de petrol

La Lewarren (New Jersey, America) s'a aprins un mare rezervoar de petrol. Numai cu mare greutate s'a putut împiedeca focul, ca să nu nimicească și casele din jur. Pagubele se urcă la un milion de dolari. Chipul nostru arată acest mare foc.

O studentă din Blaj premiată la universitatea din Cluj. Sâmbătă în 20 Iunie, la orele 12 din zi s'au împărțit, la universitatea din Cluj, premiile „Vasile Pârvan”. Din multele lucrări prezentate, profesorii universitari au aflat de cele mai bune lucrările universitarei *Margareta Băgăian* fiica pâr. profesor Ioan Băgăian din Blaj și a universitarului *Andrei Radu*. Amândoi au fost premiați cu câte 1500 Lei. Lucrările studenților universitari *Duca Vladimir* și *Nicolae Blăgan* au fost laudate. Premiile li-s'au împărțit în fața dlor profesori și a dlor decani, în Aula universității în fața unui numeros public.

Un telefon de aur. În 25 Iunie direcția generală a poștelor din Anglia a primit o cerere pentru înscrierea unui nou post de telefon. Ceeace este interesant în această întâmplare este faptul că aparatul de telefon e al Regelui Angliei și că el este al 2,000.000-lea aparat în toată țara. Direcția poștelor, profitând de acest prilej, a donat gratis Regelui un aparat de telefon, lucrat cu aur.

Monument în cinstea generalului Ioan Dragalina. Duminică 28 Iunie a avut loc, la Lugoj, desvelirea monumentului eroului dela Jiu, Ioan Dragalina. Generalul Ioan Dragalina a fost Bănățean, fugit în vechiul regat, unde prin însușirile deosebit de mari și frumoase a ajuns până la înaltul post de general. În războiul cel mare generalul Dragalina a fost luptător fără păreche, care a știut să și moară pentru țara sa în rând cu soldații, care l-au urmat și l-au iubit. La sărbătorirea acesteia au luat parte reprezentanți din toate părțile, dela Rege până la sătean. În momentul când statuia a fost desfăcută de stofa de care o acoperea, o companie a dat salutul de onor, care a fost însoțit de mai multe salve de tun. Din familia fostului general Dragalina au fost de față Dna Dragalina și cei doi fii, colonelul C. Dragalina și comandorul V. Dragalina.

Când se va închide parlamentul? Într'o consfătuire între dl N. Iorga și dl C. Argetoianu, s'a stabilit ca parlamentul să se închidă cel mai târziu la 15 Iulie. În acest scop miniștri au fost rugați să vină mai repede cu proiectele de legi. Dacă în două ședințe la zi nu vor putea fi votate toate legile, se vor ținea și trei ședințe la zi.

Rupere de nori în Austria. De câteva luni de zile ploile se țin lanț în unele părți ale țării. Ba câte-odată vin ploi prea multe ori prea bogate. Așa se întâmplă foarte des. O adevărată rupere de nori s'a întâmplat totuși în Austria în zilele trecute. O regiune întreagă a fost amenințată cu înecarea. Din munți apele multe au pus în mișcare stânci puternice cari, ajunse la șes, au nimicit case și tot ce au găsit înainte. Au fost mai multe persoane omorâte.

Un fost director ministerial supărat în continuu. Dl Sever Bocu, fost director ministerial sub guvernarea trecută, a național-țărăniștilor, este în continuu supărat de oamenii legii. Întâiu dl Sever Bocu a fost învinuit că a făcut prea mari cheltuieli cu cumpărarea mobilelor din biroul Dsale dela

Ne ușurăm de datorii

Am arătat într'un număr trecut al gazetei noastre, că președintele Hoover al Statelor Unite Nordamericane a făgăduit statelor europene datorase Americii lertarea cametelor după datoriile pe un an de zile. Prin făgăduința aceasta numai României i-se iartă 480 milioane Lei, adică aproape o jumătate de miliard. Pentru ca să se înțeleagă lucrurile mai bine și înțelegerea să se facă deplină, dl Hoover a trimis pe secretarul de stat dl Mellons (în chip cel din dreapta) la Londra, ca să se întâlnească cu ministrul Franței dela Londra dl Fleurian (cel din stânga). Amândoi acești politicieni sunt pe cale de a pleca la Paris.

Directoratul din Timișoara. Dl N. Iorga prim-ministrul țării, văzând aceea mobilă ar fi zis că este foarte potrivită pentru camerele unei familii regale, dar nici decum pentru un birou al unui funcționar, fie acela oricât de sus pus. Dl Sever Bocu a înghițit gălușca și a fost îndată destituit (dat jos) din post. După aceasta au urmat diferite învinuiri, cumcă în timpul când a fost conducătorul directoratului din Banat n'ar fi ținut o bună socoteală în banii țării. Mai nou dl Sever Bocu a fost surprins noaptea de vizita oamenilor legii. Prim procurorul Mihăilescu, procurorul Buzolanu, judele instructor Ionescu și un ofițer de poliție judiciară, au intrat în casa dlui Sever Bocu din Lipova cu scopul de a stabili dacă mobila din casă este făcută în țară ori adusă din Franța pe sub ascuns. În același timp s'a făcut o cercetare și la redacția ziarului „Vestul” pe care-l conduce tot dl Sever Bocu. Din toate acestea se vede că dl Sever Bocu este foarte mult supărat de oamenii legii, se va vedea în curând, dacă pe dreptul ori pe nedreptul.

S'a schimbat guvernul în Bulgaria.

În săptămânile trecute, în Bulgaria au avut loc alegeri generale. Și s'a întâmplat ceea ce rar se întâmplă, ca guvernul să nu aibă majoritate (voturi mai multe). Fiind bătut în alegeri, guvernul vechiu a demisionat și îndată Regele a chemat pe Malinoff. Azi dl Malinoff este prim-ministru în Bulgaria. La preluarea acestui post Malinoff a declarat că guvernul bulgar nu se poate gândi decât la pace, bună înțelegere și muncă spre îmbunătățirea vieții în marginile posibilităților politice, economice și financiare.

Constătuirea absolvenților școlilor de meserii din România. În timpul de după războiu foarte adeseori sătenii au fost îndemnați să-și dea copiii la școlile de meserii. Indemnurile se dădeau pentru a mai opri pornirea prea mare spre școlile secundare și ca să se întărească din ce în ce pătura meseriașilor. Numai întărindu-se meseriașii și comercianții noștri vom putea să luăm averile țării din mâna străinilor. Indemnurile n'au rămas fără rezultat, căci s'au făcut foarte multe școli de meserii și mulți săteni și-au îndreptat copiii spre acest drum. Absolvenții acestor școli s'au adunat în 28 Iunie la Galați într'o mare consfătuire. În cuvântările ce s'au ținut s'a căutat stabilirea unor reguli în viața absolvenților școlilor de meserii. Va fi de acum înainte un comitet central la București, care se va griji în special de necazurile diferiților absolvenți. Consfătuirea a ținut două zile.

Grindină mare pe câmpia Clujului.

În săptămâna trecută a căzut în apropierea Clujului o furtună cu grindină cum rar s'a mai pomenit. Grindina a fost de mărimea ouălor de găină. Au murit multe vite, oi și porci. Semănăturile au fost stricate în întregime în com. Chesău, Palatca, Cămarășul Vaida, Cămarășul-Deșert, Iamboleni, Șarmășel, Mociu și Silvașul-de-câmpie.

Atacerile cu pădurile statului.

La Tg.-Mureș s'au prins de câțiva timp firele unei urite afaceri cu pădurile statului. Cercetările în această cauză le face dl jude Gheorghe Drișcu și prim-procurorul C. I. Schintee. Toți cei bănușiți cu musca pe căciulă au fost duși în fața legii. Până acum se află la închisoare: Cretescu Grigorie Inspector silvic inginer, inginer Policarp șeful ocolului silvic Tulgeș, inginer Bernath David șeful ocolului silvic Biczaz, doi brigadieri și mai mulți comercianți de lemne.

Groaznică nenorocire pe linia ferată București—Constanța.

Un autobuz încărcat cu 46 călători, a pornit din București spre Urziceni sub conducerea șoferului Pavel Brâncoveanu. Autobuzul trebuia să treacă peste drumul de fier. Șoferul deși observase, că chiar atunci încep a se lăsa în jos barierele (rampele) el, crezând probabil că vine un tren de marfă a dat înainte, cu nădejdea, că va trece în pace. În loc de tren de marfă venea însă un accelerat. Trenul veni mai repede decât crezu șoferul Brâncoveanu și autobuzul său fu prins tocmai înaintea locomotivei. Izbitura locomotivei fu atât de puternică încât vârful locomotivei intră în autobuz și astfel prins, autobuzul fu dus vreo câțiva zeci de metri pe linie înainte, până s'a oprit trenul. Nenorocul a făcut însă ca în lovirea, locomotivei de autobuz să se aprindă și benzina acestuia și astfel el fu învăluit într'o flacără mare. La oprirea locomotivei autobuzul era aproape ars și numai cu multă greutate s'au putut scoate oamenii cari erau în el. Din cei 46 călători, 2 au murit pe loc fiind arși, și alți 25 au fost duși la spital. Din aceștia vreo zece înși desigur vor muri.

Automobilul căzut în părau. În apropiere de Târgoviște — Vechiul Regat — s'a întâmplat o mare nenorocire de automobil. Comerciantul Vasile Buzea venea cu automobilul dela Sinaia. Ajungând la un coboriș cu cârnituri, șoferul n'a mai putut stăpâni mașina și aceasta s'a lovit de spetezele unui pod. Lovitura a fost atât de puternică încât automobilul a sărit ca o minge (cotcă) de gumă, în mijlocul păraului. — Dintre cei cari erau în mașină, doi înși au fost omorâți, iar doi răniți greu.

Monumentul dela Timișoara, în cinstea lui Emanoil Ungureanu. În același timp când în Arad, salvele de tunuri salutau, desvelirea statuii generalului Ioan Dragalina, la Timișoara se desvelea bustul (statuia dela piept în sus) lui Emanoil Ungureanu. Emanoil Ungureanu a fost un român din Banat, cu multă carte, și iubire de țara sa. Toată viața acest om s'a luptat cu cei cari se gândeau mai mult la ei. El se gândea totdeauna la binele mulțimii. A sprijinit școlile române din Banat precum și parohiile. Statuia lui trebuie să fie pentru toți românii, mai ales bănățeni, un îndemn la luptă și muncă cinstită.

Un sbor în jurul lumii. Doi aviatori americani Post și Gatty, au plecat cu scopul să ocolească lumea în sbor. La Berlin ei s'au lăsat jos pentru odihnă și aprovizionare cu cele de lipsă. În timpul șederii lor în Berlin ei au declarat că sborul peste ocean n'a fost tocmai ușor. În unele locuri ceața a fost atât de mare încât nu mai vedeau nimic. Furtuna îi speriasse apoi cu totul; i-a năcăjit atât de mult încât adeseori sborau numai la 15 metri deasupra apei, alteori s'au suit trei mil de metri sus, fără a scăpa însă de greutatea furtunii.

Banditul Polisciuc a fost prins.

Cetitorii noștri au fost anunțați în deosebite rânduri despre isprăvile diferiților bandiți, cari au băgat spaima în oamenii din diferitele părți ale țării. Printre numele acestor mari bandiți este cunoscut și acela alui Polisciuc. Rând pe rând toți bandiții au fost prinși. Doar singur Polisciuc părea că este mai dibaciu în ascunzăturile sale. Ataca la drumul mare, când lângă București, când în Moldova ori Basarabia. Urma lui n'a fost însă niciodată descoperită. Dar vorba din bătrâni: toate își au un sfârșit. Polisciuc și-a avut și el sfârșitul lui căzând în mâinile unei patruli de jandarmi. O patrulă de jandarmi care era în cercetarea locurilor, când au ajuns în pădurea Edinești, din județul Hotin, au dat peste doi indivizi. Cei doi n'au așteptat nici un semn ci au început a pușca asupra jandarmilor. Jandarmii cari erau mulți, au răspuns de asemenea cu focuri de pușcă. Deodată se auzi un vaet; unul dintre cei doi fusese rănit în mâna stângă. Tovarășul său văzând aceasta s'a aruncat printre jandarmi și a pierit în pădure. Cel rănit cuprins de durere n'a mai putut fugi. Ajuns în mâinile jandarmilor el a mărturisit că este Polisciuc, ceea ce s'a și constatat din diferitele lui semne. Banditul a fost dus la parchetul din Hotin. Polisciuc a spus că cel care a fugit este un anumit Budaș și că i-a fost tovarăș la toate tâlhăriile.

Schimbări în mersul trenurilor de pe Târnava Mică

În legătură cu știrea publicată în numărul trecut al gazetei noastre, publicăm aici plecarea și sosirea trenurilor de pe Târnava Mică, în credința că facem un bun serviciu cetitorilor noștri:

Pleacă din Blaj		Sosește la Praid	
Pers. 331	ora 4,50	Pers. 331	ora 9,35
» 397	» 8,35	» 397	» 13,08
» 333	» 15,52	» 333	» 20,45

Pleacă din Praid		Sosește la Blaj	
Pers. 332	ora 6,12	Pers. 332	ora 11,10
» 334	» 15,40	» 334	» 20,10
» 398	» 19,50	» 398	» 0,12

Plante ce dau fire de țesut

Omul ca să trăiască, trebuie să mănânce și să se îmbrace. Atât mănăncărea cât și îmbrăcămintea o are dela animale și dela plante. Dela animale are carnea, laptele și ouăle pentru mănăncare, lâna și pielea pentru îmbrăcămintea. Din plante își pregătește pâinea cea de toate zilele și tot din plante își țese pânză bună pentru tot felul de albituri.

Animalele și plantele sunt o bogăție, fără de care oamenii s'ar prăpădi. De aceea totdeauna au îngrijit unele animale și au cultivat anumite plante. Au îngrijit vacile, oile, porcii și gălile și au cultivat grâul, secara, orzul, ovășul, porumbul, legumele și pomii, precum și *plantele ce dau fire de țesut: inul, cânepa și altele.*

1. **Inul.** E adus din Asia mică. Pe acolo se cultivă din timpurile celea mai străvechi.

În Europa a fost adus înainte de aceasta cu vreo 2500 de ani. Mai întâi s'a lățit în părțile apusene ale Europei. În răsăritul Europei a ajuns ceva mai târziu.

Inul nu crește mai înalt de 60—80 cm. Are o rădăcină scurtă și înfiptă drept în pământ. Tulpina e subțire și crengurită puțin la vârf. E foarte îndoioasă cea ce ne arată, că cuprinde multe fire de tors. Florile sunt regulate și de culoare albastră deschisă. Fiecare floare are zece firisoare — *stamine* — dintre care de obicei numai cinci fac umflături cu polen. În mijlocul florii este un firisor — *pistilul* — a cărui umflătură din jos — ovarul — e împărțită în 5 cămăruțe, în cari se găsesc câte 2 oușoare. Din umflătura pistilului se face fructul, iar din oușoare se fac semințele. Fructul e o măciulie mică cu dungi pe dinafară. Semințele sunt turtite, lungărețe și lucioase, alunecoase. Semințele proaspete au culoare cafenie mai deschisă, iar celea învechite au culoare cafenie mai închisă.

Sunt mai multe soiuri de in: în de toamnă, în de primăvară, în cu floare albastră și în cu floare albă. La noi se cultivă numai în de primăvară și cu floare albastră.

După țările în cari se cultivă, mai este: în rusesc, în olandez și în irlandez. Inul rusesc este foarte bun, are tulpina înaltă și dă un fuor ales. Acest in se cultivă mult și la noi în țară.

Inul crește bine în ținuturile adăpostite și călduroase. Ii place umezeala, totuși ținuturile prea ploioase nu le iubește. În Ardeal și în văile umede și adăpostite ale munților noștri îi prieste foarte bine. Aici chiar și în anii secetoși, are rouă din abundență, așa că poate să crească bine.

Pământul în care se cultivă inul, trebuie să fie cald, ușor și umed, dar să nu țină apă. Pământul văros și greu nu e potrivit pentru in.

Pregătirea pământului în care se seamănă in, e de mare însemnătate.

Dacă inul se seamănă după spi-coase de primăvară, se face mai întâi o arătură ușoară pentru întorsul miriștei. Aceasta arătură se grăpează, pentru ca să se înlesnească încolțirea și răsarirea buruienilor. Toamna, prin Octombrie se mai face o arătură adâncă, care se lasă negrăpată. Peste iarnă, arătura degeră și se mărunțește. Dacă inul se seamănă după plante prășitoare, se face numai o singură arătură adâncă în toamnă.

Primăvara, îndată ce pământul s'a svântat se grăpează bine, să se rupă scoarța și să se nimicească buruienile încolțite. Grăpatul ajută și la păstrarea umezelii din pământ.

Pământul prea sărac, se îngrașă cu gunoi putrezit. Gunoiul proaspăt nu e bun, fiindcă se cuibăresc în el tot felul de gadine stricacioase.

Semănatul inului se amână până când nu mai e teamă de îngheț. De obicei se începe pe la mijlocul lunii Aprilie. După ce trece luna Mai, nu mai e potrivit să se seamene in, fiindcă nu se desvoaltă bine.

Semănatul se face sau cu mașina în rânduri sau prin împrăștiere. Trebuie să se țină seamă, dacă se cultivă inul pentru fuor sau pentru semință. Dacă se cultivă pentru fuor se seamănă mai des, iar dacă se cultivă pentru semință, se seamănă mai rar.

Oând se cultivă pentru fuor, trebuie la hectar 140—160 kgr. semință, iar când se cultivă pentru semință, trebuie să se seamene numai 70—80 kgr. la hectar.

Oând după semănat se formează scoarță pe pământ, așa că inul nu poate răsări, e bine să se rupă aceasta scoarță, tăvălugind ușor pământul sau grăpându-l cu o grapă cu colții scurți.

Ion Popu-Câmpeanu

Convocator

Domnii membri ai Reuniunii Meseriașilor și Comercianților români din Blaj se convoacă la

adunarea generală ordinară (a XXIV-a)

care se va ține *Duminică 19 Iulie*, a. c. la ora 4 d. m. în localul Reuniunii, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării și designarea alor trei membri pentru verificarea procesului verbal. (Art. 19).
2. Raportul general al comitetului.
3. Raportul casierului.
4. Alegerea comisiunilor pentru cenzurarea rapoartelor de sub p. 2 și 3.
5. Rapoartele comisiunilor.
6. Complectarea comitetului.
7. Chestiunea intravilanului Reuniunii.
8. Eventuale propuneri.

Blaj, la 6 Iulie 1931.

Dr. Coriolan Suciu
președinte

Nicolae Comșa
secretar

(1430) 1-1

Constătuirea șoferilor la Tg-Mureș. În zilele de 28 și 29 Iunie, s'a ținut la Tg-Mureș o constătuire a șoferilor din întreaga țară. Cei mai mulți s'au prezentat numai din Ardeal. Chestiunile cari s'au pus în discuție au fost: stabilirea ajutoarelor de boală, înmormântare etc., asigurarea contra accidentelor (nenorocirilor), alegerea orașului în care să fie comitetul central al tuturor șoferilor și altele.

Târnoveauu. Ne-ați trimis un raport despre misiunile populare din parohia D. Voastră. După ce nu știm cine sunteți nu putem publica articolul până nu ne scrieți cine sunteți și de unde sunteți.

Pr. Bonav. Morariu, Assisi. Abonamentul plătit pe întreg anul 1931.

Am primit câte 90 Lei dela următorii: Avram Crișan, Varo Vasile, Ana Pop, Iosif Hossu, Dehelean Teodor, Gereb Alexandru, Ioan Deac.

Câte 180 Lei: Simion Maier Trusch, Petru Mureșanu, Traian German, Câmpean Ilie, Man Teodor.

Alte nume: Of. parohial Pogăceaua 600; Olar Ioan 400; Emil Marchiș 45; Alexandru Cerghizan 100; Alexandru Rusca 354; Vasile Degan 270; Raveca Pop 100; Toader Baciu 162, N. Pușcaș 300.

Redactor: IULIU MAIOR.

Administrația Centrală Capitulară, Blaj

Nr. 516—931.

Inchiriere

Se dă în chirie cu *siua de 16 Iulie 1931*, casa fundațiunii Dr. Alexandru Grama, din Piața Inocențiu M. Klein No. 12. Casa are 3 camere, culină; și separat culină de vară cu o cameră. Reflectanții sunt invitați ca până în 15 Iulie 1931 ora 5 d. a. să-și înainteze ofertele la Administrația Centrală Capitulară, arătând prețul și modalitatea de plătire a chiriei.

Blaj, 8 Iulie 1931.

1431 1-1

Dr. Ambrosiu Chețianu
administrator capitular.

No. G 2479—1927

Publicație de licitație

Subsemnatul portrel prin aceasta publică, că în baza decisiunii No. G. 2479—1927 a judecătoriei de ocol din Blaj, în favorul reclamantului Naftali Wilhelm comerciant în Blaj, repr. prin avocatul Dr. Eședi Ludovic avocat, pentru încasarea creanței de 19.955 Lei — b. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 24 Iulie 1931 orele — p. m. la fața locului în comuna Blaj, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 cal galben, 1 iapă galbenă, 1 car pentru vite în valoare de 7500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețurile de estimare. Blaj, la 3 Iulie 1931.

ss. LAMBRULESCU, portrel.

1432 1-1